

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ด้วยสภาพที่ตั้ง ภูมิประเทศ และภูมิอากาศที่เอื้ออำนวย ทำให้ไทยสามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้หลายหลากชนิดทั้งในสาขาการปศุสัตว์ และประมง ประกอบกับความเจริญทางการคมนาคมขนส่งและการสื่อสารที่มีความก้าวหน้ามากขึ้น ทำให้การค้าระหว่างประเทศเป็นไปอย่างรวดเร็วและทวีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ต้องอาศัยการค้าระหว่างประเทศในการพัฒนาทางด้านการเศรษฐกิจ จากสถิติมูลค่าการส่งออกสินค้าของไทยระหว่างปี พ.ศ. 2535-2547 พบว่า มูลค่าสินค้าส่งออกในภาคเกษตรกรรมมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในทุกๆ ปี (ตารางที่ 1) แสดงว่า ผลผลิตสาขาเกษตรกรรมมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ แต่เมื่อเปรียบเทียบร้อยละของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมกับร้อยละของมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดจะพบว่ามีแนวโน้มลดลง จากมูลค่า 169,795.5 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 20.6 ในปี 2535 เพิ่มขึ้นเป็นมูลค่า 414,859.3 ล้านบาท ในปี 2547 แต่หากคิดเป็นร้อยละแล้วพบว่าลดลงเหลือร้อยละ 11.6 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับร้อยละของมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แสดงว่าโครงสร้างของการส่งออกสินค้าของประเทศ ได้เปลี่ยนแปลงจากประเทศผู้ส่งออกสินค้าเกษตรกรรมมาเป็นประเทศผู้ส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเป็นหลัก อันเป็นผลมาจากการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับต่างๆ ที่ผ่านมา ซึ่งได้มีนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม เพื่อการความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจเป็นสำคัญ โดยที่อุตสาหกรรมเกษตรก็เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริม เนื่องจากอุตสาหกรรมเกษตรสามารถทำรายได้จากการส่งออกให้ประเทศได้เป็นอย่างดี

อุตสาหกรรมเกษตรมีการพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแปรรูปเป็นสินค้าประเภทอาหาร ซึ่งมีทั้งการผลิตเพื่อบริโภคภายในประเทศ และเพื่อการส่งออก โดยลักษณะเด่นของอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปจะควบคู่กับการพัฒนาของระบบเศรษฐกิจ คือการเป็นอุตสาหกรรมที่ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรขั้นปฐม (Primary product) ซึ่งสินค้าที่ผ่านการแปรรูปดังกล่าว อาจจะอยู่ในรูปของสินค้าขั้นกลาง (intermediate product) ซึ่งผู้ซื้อต้องนำไปแปรรูปอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะนำมาบริโภค หรือในรูปของสินค้าขั้นสุดท้าย (final product) ที่สามารถบริโภคได้เลย นอกจากนี้อุตสาหกรรมเกษตรยังใช้วัตถุดิบภายในประเทศในสัดส่วนที่สูงอีกด้วย (resource base industry)

ตารางที่ 1 โครงสร้างสินค้าออกของไทยในปี 2535-2547

(มูลค่า: ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	รวม	สินค้า เกษตรกรรม	สินค้า อุตสาหกรรม การเกษตร	สินค้า อุตสาหกรรม	สินค้าแร่ และ เชื้อเพลิง	สินค้า อื่นๆ
2535	824,643.3	169,795.5	82,121.2	552,250.3	11,895.3	8,581.0
2536	940,862.6	163,322.4	78,172.1	671,879.7	13,483.4	14,005.0
2537	1,137,601.6	193,790.4	95,612.6	827,899.1	12,477.7	7,821.8
2538	1,406,310.1	227,846.1	114,334.9	1,037,861.1	14,287.6	11,980.5
2539	1,411,039.3	226,913.3	126,260.1	1,013,492.8	28,248.7	16,124.5
2540	1,806,685.4	251,658.7	150,939.3	1,305,604.0	50,449.5	48,034.0
2541	2,248,089.4	294,779.7	176,189.2	1,660,795.3	44,273.5	72,051.8
2542	2,214,248.7	265,423.9	172,437.6	1,665,075.9	47,947.9	63,363.4
2543	2,768,064.8	291,956.1	187,698.6	2,115,414.0	97,399.0	75,597.1
2544	2,884,703.9	312,527.8	213,492.5	2,171,481.9	90,699.8	96,501.9
2545	2,923,941.4	305,417.5	218,941.6	2,226,390.1	85,905.4	87,286.8
2546	3,326,014.5	366,225.5	247,586.4	2,543,180.5	95,631.4	73,390.7
2547	3,922,410.6	414,859.3	256,153.8	3,041,249.9	148,121.1	62,026.5

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร
สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (2547)

อุตสาหกรรมการแปรรูปผลไม้สดเป็นน้ำผลไม้ เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่มีความสำคัญและทำรายได้ให้กับผู้ผลิตและผู้จำหน่ายเป็นอย่างดี ทั้งที่จำหน่ายในประเทศและที่ส่งออกไปยังต่างประเทศ ซึ่งถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีการผลิตผลไม้สดออกมาเป็นปริมาณมากตามฤดูกาลอยู่แล้ว แต่ปริมาณการบริโภคน้ำผลไม้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพราะการนำผลไม้มาแปรรูปเป็นน้ำผลไม้ทำให้สะดวกต่อการบริโภค โดยในปี พ.ศ. 2545-2547 ตลาดน้ำผลไม้ทั้งตลาดในประเทศและตลาดส่งออกมีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งน้ำผลไม้ก็เป็นทางเลือกหนึ่งของผู้บริโภคยุคใหม่ที่มีสภาพความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนแปลงไป ความห่วงใยในสุขภาพ พร้อมกับความสะดวกสบายในการบริโภค กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้ธุรกิจน้ำผลไม้พร้อมดื่มในประเทศเติบโตอย่างต่อเนื่อง

ในภาคการผลิต จำนวนโรงงานผลิตน้ำผลไม้จดทะเบียนไว้กับกรมโรงงานอุตสาหกรรมในปี 2547 จำนวนเท่ากับ 103 โรงงาน ซึ่งเกือบครึ่งเป็นโรงงานขนาดใหญ่ที่มีการผลิตน้ำผลไม้ร่วมกับน้ำผักไปพร้อมกับการผลิตผักและผลไม้กระป๋อง ซึ่งจากรายงานของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ในปี 2543 ปริมาณการผลิตน้ำผลไม้มีประมาณ 59,093 ตัน ซึ่งเมื่อ

เทียบกับปริมาณการผลิตน้ำผลไม้ในปี 2545 แล้ว เพิ่มขึ้นเป็น 159,079 ตัน และลดลงเหลือ 123,529 ตัน ในปี 2547 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ปริมาณการผลิตน้ำผลไม้ของไทยในปี 2543 - 2547

(หน่วย: ตัน)

ปี	การผลิต	จำหน่ายใน ประเทศ	ส่งออก	อื่นๆ	รวมสินค้า ที่จำหน่าย	สินค้าคงคลัง ปลายเดือน	กำลัง การผลิต	มูลค่าจำหน่าย (พันบาท)
2543	59,093	8,540.27	31,295.3	15,728.2	39,835.6	227,636	239,424	764,278
2544	83,384.4	8,345.35	72,738.7	9,484.18	81,084	327,225	379,475	1,240,221
2545	159,079	58,425.2	107,985	6,616.36	166,410	247,028	432,084	3,874,138
2546	142,087	35,116.8	105,587	9,150.26	140,704	155,720	420,486	2,939,205
2547	123,529	17,919.8	99,277.3	4,648.52	117,197	200,358	399,570	2,124,903

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (2547)

ตลาดน้ำผลไม้ในประเทศแบ่งออกเป็น น้ำผลไม้ที่มีความเข้มข้น 100% ซึ่งเป็นตลาดระดับบน มีมูลค่า 840 ล้านบาทหรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30.0 ของมูลค่าตลาดน้ำผลไม้ทั้งหมด น้ำผลไม้ที่มีความเข้มข้น 25-50% หรือตลาดระดับกลาง มูลค่า 1,400 ล้านบาท หรือร้อยละ 50.0 และตลาดน้ำผลไม้ที่มีความเข้มข้นต่ำกว่า 25% หรือตลาดระดับล่าง มีมูลค่า 560 ล้านบาท หรือร้อยละ 20.0 ซึ่งอัตราการเติบโตของตลาดน้ำผลไม้มาจากการเติบโตของตลาดน้ำผลไม้ที่มีความเข้มข้น 100% และตลาดน้ำผลไม้ที่มีความเข้มข้น 25-50% ในขณะที่ตลาดน้ำผลไม้ที่มีความเข้มข้นต่ำกว่า 25% มีอัตราการเติบโตลดลง ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริโภคหันไปนิยมบริโภคสินค้าที่มีคุณภาพมากขึ้น (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2547)

การส่งออกน้ำผลไม้ในปี พ.ศ. 2547 แยกตามประเภทของน้ำผลไม้ได้ดังนี้ น้ำสับปะรด มีมูลค่า 4,582.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 67.7 ของมูลค่าการส่งออกน้ำผลไม้ทั้งหมด น้ำส้มมูลค่า 103.7 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 1.7 น้ำผลไม้ผสมมูลค่า 127.3 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 0.9 และน้ำผลไม้อื่นๆ มูลค่า 2,330.8 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 29.7 (ตารางที่ 3) อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่าอัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกตั้งแต่ ปี 2543-2547 การส่งออกน้ำผลไม้ที่น่าจับตามอง คือ การส่งออกน้ำส้มและน้ำผลไม้ผสม แม้ว่าในปัจจุบันมูลค่าการส่งออกจะยังไม่สูงมากนัก แต่อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยในระยะ 5 ปีที่ผ่านมาเท่ากับร้อยละ 36.7 และ 31.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 มูลค่าการส่งออกน้ำผลไม้จำแนกตามชนิดของผลไม้ในปี 2540-2547

(หน่วย: ล้านบาท)

ประเภท	ปี พ.ศ.							
	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547
น้ำสับปะรด	2,215.3	2,445.3	3,870.9	2,891.1	2,965.7	3,543.7	5,452.9	4,582.6
น้ำส้ม	100.6	48.4	70.5	87.4	91.5	224.5	135.6	103.7
น้ำผลไม้ผสม	84.5	64.1	77.7	21.6	56.1	47.5	75.4	127.3
น้ำผลไม้อื่นๆ	853.4	1,013.7	1,045.4	1,395.3	1,711.0	2,138.4	2,385.8	2,330.8
รวม	3,253.8	3,571.5	5,064.5	4,395.4	4,824.3	5,954.1	8,049.8	7,144.5

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (2547)

ประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทยในสินค้าประเภทนี้ 10 อันดับแรก ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา สเปน ญี่ปุ่น อิตาลี อิสราเอล กัมพูชา ออสเตรเลีย แคนาดา และฝรั่งเศส ตามลำดับ โดยตลาดหลักอยู่ที่ประเทศเนเธอร์แลนด์และสหรัฐอเมริกา โดยในปี 2543 ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำผลไม้แปรรูปไปประเทศเนเธอร์แลนด์คิดเป็นมูลค่า 32,856,502 ดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นเป็นมูลค่า 52,760,464 ดอลลาร์สหรัฐในปี พ.ศ. 2547 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 60.578 ตลาดรองลงมาคือ สหรัฐอเมริกา โดยในปี 2543 ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำผลไม้แปรรูปไปประเทศสหรัฐอเมริกาคิดเป็นมูลค่า 34,275,123 ดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นเป็น 47,885,520 ดอลลาร์สหรัฐในปี 2547 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 39.709 ในส่วนของมูลค่าการนำเข้าผลไม้จากไทยของประเทศคู่ค้าสำคัญโดยส่วนใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (ตารางที่ 4)

ในด้านการส่งออกน้ำผลไม้ของโลก ตามข้อมูลสถิติที่รวบรวมโดย United Nation Statistics Division Commodity Trade Statistic Database (COMTRADE) องค์การสหประชาชาติ ในปี พ.ศ. 2547 มีการส่งออกน้ำผลไม้สู่ตลาดโลกจากประเทศต่างๆ มีมูลค่ารวม 7,458,617,637 ดอลลาร์สหรัฐ โดยประเทศที่ทำการส่งออกน้ำผลไม้และมีมูลค่าการส่งออกน้ำผลไม้สูงสุด 13 อันดับแรก ประกอบด้วย บราซิล เยอรมนี สหรัฐอเมริกา เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ สเปน อิตาลี จีน โปแลนด์ ออสเตรีย ฝรั่งเศส อาร์เจนตินา และไทย โดยบราซิลเป็นผู้ส่งออกน้ำผลไม้รายใหญ่ที่สุด มีมูลค่า 1,141,358,669 ดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 15.305 รองลงมาเป็นเยอรมนีและสหรัฐอเมริกาที่มีมูลค่า 738,976,000 ดอลลาร์สหรัฐ และ 696,552,454 ดอลลาร์สหรัฐคิดเป็นร้อยละ 9.908 และ 9.339 ตามลำดับ สำหรับประเทศไทยอยู่ในมีมูลค่าการส่งออกเท่ากับ 178,521,343 ดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 2.393 (ตารางที่ 5)

จากข้อมูลในตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า การส่งออกน้ำผลไม้แปรรูปของประเทศไทยมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2538 มีมูลค่าการส่งออกเท่ากับ 128,030,464 ดอลลาร์สหรัฐเพิ่มขึ้นเป็น 178,521,343 ดอลลาร์สหรัฐในปี พ.ศ. 2547 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 39.437 ซึ่งนอกจากประเทศไทยแล้ว ยังมีอีกหลายประเทศ เช่น ที่มีอัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้ที่อยู่ในระดับสูงโดยเฉพาะประเทศจีน กล่าวคือ โดยในปี พ.ศ. 2538 มีมูลค่าการส่งออกเท่ากับ 35,483,794 ดอลลาร์สหรัฐเพิ่มขึ้นเป็น 366,328,652 ดอลลาร์สหรัฐในปี พ.ศ. 2547 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 932.383

ดังนั้น จึงสมควรที่จะมีการศึกษาว่าปัจจุบันสภาพการแข่งขันของส่งออกน้ำผลไม้ของประเทศไทยในตลาดโลกเป็นอย่างไร ซึ่งถึงแม้ว่ามูลค่าการส่งออกของไทยจะเพิ่มสูงขึ้นก็ตาม ดังนั้น จึงควรทำการศึกษาความสามารถในการแข่งขันโดยการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage: RCA) ซึ่งการวัดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในการผลิตสินค้าใดๆ สามารถวัดได้จากอัตราส่งออกสินค้ารวมของประเทศนั้นๆ เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการส่งออกสินค้านี้ดังกล่าวของโลก เป็นตัวชี้ให้เห็นถึงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในการส่งออกน้ำผลไม้ของประเทศไทยในตลาดโลกและประเทศคู่แข่งในตลาดส่งออกสำคัญของไทยด้วย

ตารางที่ 4 ประเทศที่นำเข้าไม้จากประเทศไทย 10 อันดับแรก ปี 2528-2547

(มูลค่า: ดอลลาร์สหรัฐ)

ปี	ประเทศผู้นำเข้า										
	เนเธอร์แลนด์	สหรัฐอเมริกา	สเปน	ญี่ปุ่น	อิตาลี	อิสราเอล	กัมพูชา	ออสเตรเลีย	แคนาดา	ฝรั่งเศส	รวมทั้งโลก
2528	292,027	10,513,927	90,005	121,190	5,981	N/A	N/A	78,130	288,120	195,142	12,359,538
2529	683,511	11,584,171	223,415	89,614	31,368	19,233	N/A	225,750	764,753	391,108	14,966,703
2530	3,032,900	11,517,083	555,894	278,526	19,746	55,492	N/A	560,498	1,184,519	472,956	19,284,538
2531	11,286,414	31,956,889	5,067,997	448,658	339,380	351,184	N/A	4,274,956	3,286,690	1,291,328	33,128,153
2532	6,218,710	21,356,419	2,342,188	176,738	191,210	94,649	N/A	2,185,496	1,719,478	909,439	40,148,673
2533	11,318,599	31,395,965	5,486,997	954,870	499,758	499,741	N/A	2,307,960	2,489,399	1,255,891	70,922,363
2534	20,536,442	39,290,042	17,058,614	3,711,782	1,866,408	1,905,812	N/A	2,253,844	3,948,517	2,772,185	113,828,595
2535	12,621,344	43,344,032	11,476,374	3,050,031	636,078	3,203,226	46,160	1,495,344	3,558,927	2,332,237	100,672,198
2536	9,992,084	36,553,751	5,344,098	2,375,579	373,174	1,995,457	224,309	1,976,732	2,325,054	1,384,920	105,370,293
2537	18,415,776	35,046,006	9,375,808	3,564,642	329,411	1,007,637	104,117	1,819,457	2,216,640	1,812,897	105,803,984
2538	30,224,324	46,845,640	10,190,699	4,296,483	658,321	1,493,000	677,463	3,617,394	3,223,100	2,530,010	128,030,464
2539	41,663,033	47,140,399	14,001,559	7,976,823	348,883	3,268,000	1,115,334	3,604,027	4,151,982	3,247,413	152,498,328
2540	29,574,113	26,365,566	10,503,809	4,676,338	146,712	2,640,000	966,075	3,089,319	1,876,898	4,205,139	105,112,562
2541	27,869,167	23,158,111	8,856,610	3,882,651	63,663	2,986,000	1,186,723	2,559,293	1,204,883	2,052,005	87,158,932
2542	38,850,452	41,860,646	15,857,791	5,967,268	359,468	1,430,000	1,312,431	2,599,583	3,339,680	3,584,555	133,931,168
2543	32,195,985	34,771,899	7,950,688	4,264,514	217,157	2,094,000	940,452	4,568,161	1,900,185	3,056,010	109,842,163
2544	27,229,746	39,951,610	6,506,178	4,084,719	1,223,570	916,000	2,236,977	2,887,659	2,298,073	2,104,816	109,180,762
2545	38,161,698	45,155,362	6,344,045	3,771,855	2,726,846	2,482,000	2,288,362	4,548,110	3,389,303	2,144,795	138,699,871
2546	54,712,459	51,824,301	9,231,905	5,388,965	5,334,038	3,079,000	3,181,844	5,710,478	22,443,368	2,395,641	195,189,846
2547	52,760,464	47,885,520	7,936,209	7,730,937	6,800,950	5,058,000	4,681,715	3,351,737	3,257,943	2,469,377	178,521,343

ที่มา: United Nation Statistics Division Commodity Trade Statistic Database (COMTRADE)

ตารางที่ 5 ประเทศผู้ส่งออกน้ำผลไม้ 13 อันดับแรกของโลกตั้งแต่ปี 2538-2547

(มูลค่า: ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ประเทศ	ปี พ.ศ.									
	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547
บราซิล	1,131	1,453	1,057	1,305	1,290	1,090	880	1,095	1,249	1,141
เยอรมนี	531	593	450	503	550	524	541	542	647	738
สหรัฐอเมริกา	706	724	753	730	822	788	721	743	732	696
เบลเยียม	185	275	400	528	587	490	487	569	672	693
เนเธอร์แลนด์	592	556	385	427	557	517	469	505	543	538
สเปน	176	193	226	246	268	253	301	321	446	458
อิตาลี	335	353	295	304	316	324	247	317	375	401
จีน	35	47	72	88	114	142	179	199	285	366
โปแลนด์	148	131	143	108	102	138	162	190	273	300
ออสเตรีย	130	158	156	154	165	172	156	161	212	247
ฝรั่งเศส	115	95	114	132	163	153	107	127	196	186
อาร์เจนตินา	214	255	245	142	181	153	156	129	159	181
ไทย	128	152	105	87	133	109	109	138	195	178
อื่นๆ	1,326	1,504	1,301	1,476	1,355	1,466	1,324	1,175	1,441	1,328
รวม	5,757	6,497	5,707	6,238	6,610	6,324	5,844	6,218	7,431	7,458

ที่มา: United Nation Statistics Division Commodity Trade Statistic Database (COMTRADE)

ตารางที่ 6 มูลค่าต่อหน่วยของน้ำผลไม้ตั้งแต่ปี 2538-2547

(หน่วย: ดอลลาร์สหรัฐ/กิโลกรัม)

ปี พ.ศ.	ราคาเฉลี่ยต่อหน่วย (F.O.B.) ¹	ราคาเฉลี่ยต่อหน่วย (Domestic) ²
2538	0.926	1.405
2539	1.246	1.375
2540	1.062	1.260
2541	0.802	1.189
2542	0.896	1.503
2543	0.665	1.338
2544	0.648	1.204
2545	0.815	1.167
2546	0.842	1.194
2547	0.829	1.246

ที่มา: 1. ราคาเฉลี่ยต่อหน่วย (F.O.B.) ข้อมูลจาก United Nation Statistics Division Commodity Trade Statistic Database (COMTRADE) (2006) และคำนวณ
 2. ราคาเฉลี่ยต่อหน่วย (Domestic) ข้อมูลจาก สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า (2548) และคำนวณ

ในด้านของราคาน้ำผลไม้จากสถิติและการคำนวณเบื้องต้นตามตารางที่ 6 พบว่า ราคาต่อหน่วยของน้ำผลไม้ที่จำหน่ายในประเทศมีความแตกต่างกับราคาน้ำผลไม้ส่งออก ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าความแตกต่างระหว่างราคาสินค้าในประเทศกับราคาสินค้าที่มีการค้าเสรี (หรือราคาตลาดโลก) ของสินค้านั้น เป็นผลมาจากการใช้มาตรการคุ้มครองอุตสาหกรรม เช่น มาตรการด้านภาษี หรือมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี กรณีที่ใช้มาตรการด้านภาษีศุลกากรเพียงมาตรการเดียว จะทำให้ราคาของสินค้าภายในประเทศเท่ากับ ผลรวมของราคานำเข้า (Cost Insurance and Freight: C.I.F.) กับภาษีศุลกากรที่จัดเก็บตามราคา เช่นเดียวกับกรณีนโยบายที่ไม่ใช่ภาษี อัตราการคุ้มครองตามราคาที่จะเท่ากับความแตกต่างระหว่างราคาสินค้าภายในประเทศและราคาสินค้าชนิดเดียวกันนี้ในตลาดโลก สำหรับสินค้าส่งออก ราคาในประเทศอาจเพิ่มตามเงินอุดหนุนการส่งออก (Export Subsidy) นั่นคือ ราคาสินค้าในประเทศจะต่ำกว่าราคาส่งออก การคุ้มครองตามราคานี้จะมีผลทำให้สินค้าที่ได้รับการคุ้มครองมีราคาสูงขึ้น

ดังนั้น ราคาจึงส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคโดยตรง แต่เนื่องจากการวัดอัตราการคุ้มครองตามราคาไม่ได้วัดผลทางด้านราคาวัตถุดิบหรือสินค้าขั้นกลางที่ใช้ในการผลิตสินค้านั้น แม้ว่าภาษีสินค้าสำเร็จรูปจะให้การคุ้มครองอุตสาหกรรมในประเทศ คือทำให้ราคาสินค้าในประเทศสูงกว่าราคาปกติที่ไม่มีการคุ้มครอง

แสดงให้เห็นว่า ภาครัฐมีส่วนสำคัญในการผลักดันและส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันเพื่อการส่งออกสินค้า ผ่านการดำเนินนโยบายต่าง ๆ โดยเฉพาะการให้ความคุ้มครองอุตสาหกรรมดังกล่าว ซึ่งการคุ้มครองทำให้เกิดการบิดเบือนราคาในวัตถุดิบค่านั้นๆ ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าประเทศไทยมีการคุ้มครองผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้แปรรูปดังกล่าวหรือไม่ จึงต้องมีการวัดอัตราการคุ้มครอง (Nominal Protection Coefficient: NPC)

นอกจากนั้น ในการผลิตน้ำผลไม้ในอุตสาหกรรมน้ำผลไม้แปรรูปเพื่อการส่งออกจะใช้ทรัพยากรภายในประเทศเป็นส่วนใหญ่ (ตารางที่ 7 และ 8) ซึ่งการใช้ทรัพยากรในการผลิตอุตสาหกรรมดังกล่าว จะก่อให้เกิดค่าเสียโอกาสของทรัพยากรในการนำไปผลิตอุตสาหกรรมอื่นๆ เนื่องจากการใช้ทรัพยากรภายในประเทศในการผลิตสินค้าใดๆ ทรัพยากรเหล่านั้นจะเสียโอกาสในการนำไปผลิตสินค้าอื่นๆ ซึ่งต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศดังกล่าวนั้นก็เป็นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความสามารถในการแข่งขันด้วยเช่นกัน

ตารางที่ 7 โครงสร้างต้นทุนการผลิตน้ำผลไม้แปรรูป

ประเภท	สัดส่วน (%)
1. วัตถุดิบ	69
- วัตถุดิบในประเทศ	100
- วัตถุดิบนำเข้า	0
2. ค่าแรงงาน	9
3. ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร	3
4. ค่าเสียห่วยการผลิต	19
รวม	100

ที่มา: กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2543)

ตารางที่ 8 สัดส่วนต้นทุนการผลิตน้ำผลไม้กระป๋องบางชนิด

(หน่วย: ร้อยละ)					
รายการ	น้ำสับปะรด	น้ำมะเขือเทศ	น้ำเสาวรส	น้ำลำไย	น้ำลิ้นจี่
ค่าวัตถุดิบ	28.37	35.60	38.50	67.00	68.00
ค่าบรรจุภัณฑ์	42.55	35.70	33.10	19.00	18.00
ค่าจ้างแรงงาน	11.35	7.00	6.50	4.00	4.00
ค่าพลังงาน	7.09	7.50	6.90	4.00	4.00
อื่นๆ	10.64	14.20	15.0	6.00	6.00
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: กรมเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (2540)

ดังนั้น จึงควรทำการวิเคราะห์ถึงต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ (Domestic Resource Cost: DRC) ของอุตสาหกรรมน้ำผลไม้แปรรูป โดยจะพิจารณาว่า การผลิตน้ำผลไม้กระป๋องและแปรรูปจำนวนหนึ่งหากทำการผลิตเองในประเทศ ต้นทุนของการใช้ทรัพยากรในประเทศจะมีค่ามากกว่าหรือน้อยกว่าต้นทุนการนำเข้าสินค้าชนิดนั้น ซึ่งใช้แทนต้นทุนค่าเสียโอกาส ถ้าอุตสาหกรรมน้ำผลไม้แปรรูปมีต้นทุนในการใช้ทรัพยากรภายในประเทศน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนค่าเสียโอกาสก็แสดงว่ามีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ดังนั้น อุตสาหกรรมน้ำผลไม้แปรรูปจึงควรจะได้รับ การสนับสนุนต่อไป แต่ถ้าอุตสาหกรรมน้ำผลไม้แปรรูปไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ก็ควรจะปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตของอุตสาหกรรมน้ำผลไม้แปรรูปให้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จะมุ่งศึกษาให้ทราบอย่างชัดเจนว่า อุตสาหกรรมน้ำผลไม้แปรรูปของไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบหรือมีความเสียเปรียบ โดยจะพิจารณาศึกษาถึงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage: RCA) และพิจารณาถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบหรือความสามารถในการแข่งขันนั้น ๆ ผ่านการวัดอัตราการคุ้มครอง (Nominal Protection Coefficient: NPC) ที่เป็นมาตรการของภาครัฐ และการวิเคราะห์การใช้ต้นทุนทรัพยากรภายในประเทศ (Domestic Resource Cost: DRC) ของอุตสาหกรรมน้ำผลไม้แปรรูป รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งหากพบว่า ไทยมีความสามารถในการแข่งขันสำหรับการส่งออกน้ำผลไม้แปรรูปแล้ว ก็ควรที่จะทำการส่งเสริมอุตสาหกรรมน้ำผลไม้แปรรูปต่อไป แต่ถ้าหากไม่มีความสามารถในการแข่งขันแล้ว ก็ควรที่จะหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุงการผลิต พัฒนาสินค้าให้มีความหลากหลายมากขึ้น ตลอดจนการเจาะขยายตลาดโดยอาศัยช่องทางการจำหน่ายใหม่ ๆ และปัญหาที่เคยเป็นข้อจำกัดในการขยายตลาดของอุตสาหกรรมน้ำผลไม้แปรรูปของไทย จะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงอย่างไรเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการผลักดันการผลิตและการส่งออกที่เหมาะสม รวมทั้งเพื่อเป็นปัจจัยหนุนให้อุตสาหกรรมน้ำผลไม้แปรรูปของไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการแข่งขันเพื่อการส่งออกน้ำผลไม้แปรรูปของไทยและศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งชั้นในตลาดส่งออกสำคัญของไทยโดยการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้แปรรูปของประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาในครั้งนี้ จะสะท้อนให้เห็นถึงสภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมน้ำผลไม้ของไทย รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมดังกล่าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ ได้แก่ ภาครัฐ จะมีแนวทางในการกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่างๆ ในการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมน้ำผลไม้ของไทยให้มีความสามารถในการแข่งขันต่อไป ในด้านผู้ผลิตจะมีแนวทางในการวางแผนการผลิตและการตลาดให้สามารถอยู่รอดได้ในปัจจุบันที่อุตสาหกรรมดังกล่าวมีการแข่งขันกันอย่างสูง รวมถึงจะเป็นแนวทางสำหรับผู้ส่งออกในการพิจารณากำหนดกลยุทธ์ในการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ รวมถึงการเป็นแนวทางในการขยายตลาดในการส่งออกผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้แปรรูปของไทย

ขอบเขตของการศึกษา

1. ทำการศึกษาเกี่ยวกับการส่งออกน้ำผลไม้ ใช้ข้อมูลสถิติที่รวบรวมโดย United Nation Statistics Division Commodity Trade Statistic Database (COMTRADE) องค์การสหประชาชาติ ในระบบ SITC Rev.1 รหัส 0535 (Fruit juices & vegetable juices, unfermented)
2. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา 20 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2528-2547
3. การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) โดยใช้ข้อมูลมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้แปรรูปของไทยเปรียบเทียบกับมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้แปรรูปในตลาดโลก และการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งชั้นจำนวน 10 ประเทศในตลาดส่งออกสำคัญต่างๆ 5 ประเทศที่นำเข้าน้ำผลไม้แปรรูปจากประเทศไทย และทำการวิเคราะห์ความเคลื่อนไหวแบบอนุกรมเวลา

4. การวิเคราะห์อัตราการคุ้มครอง (Nominal Protection Coefficient: NPC) โดยนำข้อมูลราคาของผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้แปรรูปที่จำหน่ายภายในประเทศ (Domestic Price) เปรียบเทียบกับราคาส่งออกสู่ตลาดโลก (Border Price) และทำการวิเคราะห์ความเคลื่อนไหวแบบอนุกรมเวลา

5. การศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ (DRC) ของอุตสาหกรรมการผลิตน้ำผลไม้แปรรูป จะใช้การประมวลผลจากรายงานโครงการการลงทุนแปรรูปน้ำผลไม้ โดยบริษัท บ้านมะม่วง 109 จำกัด ซึ่งเป็นแบบอย่างการลงทุนในอุตสาหกรรมน้ำผลไม้ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นข้อมูลทางด้านต้นทุนการผลิตน้ำผลไม้แปรรูป

6. การคำนวณอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง (Real Exchange Rate: RER) เพื่อวัดมูลค่าของเงินตราต่างประเทศในรูปของเงินตราภายในประเทศ คำนวณโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนทางการ (Official exchange rate) ร่วมกับราคาจำหน่ายน้ำผลไม้ต่างประเทศ เปรียบเทียบกับราคาจำหน่ายน้ำผลไม้ในประเทศ

วิธีการศึกษา

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ประกอบด้วย ข้อมูลการผลิต การจ้างงาน อัตราค่าจ้าง การตลาด ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของอุตสาหกรรมการผลิตน้ำผลไม้แปรรูป ที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ (DRC) ซึ่งได้จากการประมวลผลจากรายงานโครงการการลงทุนแปรรูปน้ำผลไม้ โดยบริษัท บ้านมะม่วง 109 จำกัด ซึ่งเป็นแบบอย่างการลงทุนในอุตสาหกรรมแปรรูปน้ำผลไม้ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม โดยข้อมูลที่ต้องการประกอบด้วย

1.1.1 ต้นทุนการใช้ปัจจัยการผลิตพื้นฐาน ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน ทุน ผู้ประกอบการ

1.1.2 ต้นทุนการใช้ปัจจัยการผลิตขั้นกลางที่ใช้ในการผลิต ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยการผลิตที่สามารถค้าระหว่างประเทศได้ (Tradable Goods) และปัจจัยการผลิตที่ไม่สามารถค้าระหว่างประเทศได้ (Non-Tradable Goods)

1.1.3 มูลค่าของผลผลิต ณ ราคาที่ทำเรือ (F.O.B)

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลทางด้านสถิติจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ได้แก่ กรมศุลกากร สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศ เช่น

องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) World Trade Organization (WTO) และ United Nation Statistics Division Commodity Trade Statistic Database (COMTRADE) ธนาคารโลก (World Bank) เป็นต้น รวมทั้งเอกสาร วารสาร เอกสารการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยข้อมูลที่ใช้ในแต่ละวิธีการมีดังนี้

1.2.1 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) เป็นข้อมูลมูลค่าการส่งออกน้ำผลไม้แปรรูปของไทย มูลค่าการส่งออกน้ำผลไม้แปรรูปของโลก มูลค่าการส่งออกน้ำผลไม้ของประเทศคู่แข่งชั้นในตลาดสำคัญของไทย ซึ่งเป็นข้อมูลของ United Nation Statistics Division Commodity Trade Statistic Database (COMTRADE) ในระบบ SITC Rev.1 รหัส 0535 (Fruit juices & vegetable juices, unfermented)

1.2.2 ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์อัตราการคุ้มครอง (Nominal Protection Coefficient: NPC) ใช้ข้อมูลราคาของผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้แปรรูปที่จำหน่ายภายในประเทศ (Domestic Price) และราคาส่งออก (Border Price) ซึ่งเป็นข้อมูลจากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า ธนาคารแห่งประเทศไทย และ United Nation Statistics Division Commodity Trade Statistic Database (COMTRADE)

1.2.3 ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง (Real Exchange Rate: RER) ประกอบด้วย ข้อมูลราคาส่งออกของผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้แปรรูป (Border Price) ราคาของผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้แปรรูปที่จำหน่ายในประเทศ (Domestic Price) และอัตราแลกเปลี่ยนทางการ (Official exchange rate) ซึ่งเป็นข้อมูลจากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า ธนาคารแห่งประเทศไทย และ United Nation Statistics Division Commodity Trade Statistic Database (COMTRADE)

2. วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้วิธีการดังต่อไปนี้

2.1 การศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของประเทศไทยกับประเทศผู้ส่งออกสำคัญในการส่งออกน้ำผลไม้แปรรูปสู่ตลาดโลก และการศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งชั้นในตลาดส่งออกสำคัญของไทย เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน

2.1.1 การหาค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA)

1) การหาค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ของประเทศผู้ส่งออกสำคัญในตลาดโลก สามารถคำนวณได้จาก

$$RCA_{if} = \frac{X_{if}}{X_i} \bigg/ \frac{X_{wf}}{X_w} \quad (1)$$

โดยที่ RCA_{if} = ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของน้ำผลไม้ของประเทศ i ในตลาดโลก

X_{if} = มูลค่าการส่งออกน้ำผลไม้แปรรูปของประเทศ i

X_i = มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศ i

X_{wf} = มูลค่าการส่งออกน้ำผลไม้แปรรูปของโลก

X_w = มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของโลก

2) การหาค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งในตลาดส่งออกสำคัญของไทย สามารถคำนวณได้จาก

$$RCA_{if} = \frac{X_{if}}{X_i} \bigg/ \frac{X_{jf}}{X_j} \quad (2)$$

โดยที่ RCA_{if} = ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของน้ำผลไม้ของประเทศ i ในประเทศ j

X_{if} = มูลค่าการส่งออกน้ำผลไม้แปรรูปของประเทศ I ไปประเทศ j

X_i = มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศ I ไปประเทศ j

X_{jf} = มูลค่าการนำเข้าน้ำผลไม้แปรรูปของประเทศ j

X_j = มูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของประเทศ j

2.1.2 การวิเคราะห์หาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตโดยการวิเคราะห์ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศในการผลิตน้ำผลไม้ของไทย ประกอบด้วย การวิเคราะห์ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ (DRC) การคำนวณอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง (RER) และคำนวณหา DRC ratio ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

1) การวิเคราะห์ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ (DRC) สามารถคำนวณได้จาก

$$DRC_j = \frac{D}{P-F} \quad (3)$$

โดยที่ DRC_j = ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศในการผลิตสินค้า j

D = มูลค่ารวมของปัจจัยการผลิตในประเทศที่ไม่สามารถนำไปค้าระหว่างประเทศได้ทั้งที่ใช้ทางตรงและทางอ้อมในการผลิตสินค้า (บาท)

P = ราคาส่งออกสินค้าชนิดนั้น (ราคา F.O.B.)

F = มูลค่ารวมของปัจจัยการผลิตที่นำไปค้าระหว่างประเทศได้ทั้งที่ใช้โดยตรงและโดยอ้อมในการผลิตสินค้า มีหน่วยเป็นเงินตราต่างประเทศ

2) การคำนวณอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง (Real Exchange Rate: RER) เพื่อวัดมูลค่าของเงินตราต่างประเทศในรูปของเงินตราภายในประเทศ เพื่อไปคำนวณหา DRC ratio สามารถคำนวณได้จาก

$$RER_j = \frac{FC}{HC} \times \frac{P}{P^*} \quad (4)$$

โดยที่ RER_j = อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงของสินค้า j

FC = สกุลเงินต่างประเทศ

HC = สกุลเงินในประเทศ

P = ราคาสินค้า j ที่จำหน่ายในประเทศ

P^* = ราคาสินค้า j ที่จำหน่ายในต่างประเทศ

3) การคำนวณหา DRC ratio สามารถคำนวณได้จาก

$$\text{DRC ratio} = \frac{\text{DRC}}{\text{RER}} \quad (5)$$

2.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้แปรรูปของประเทศไทย เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน

2.2.1 การวัดอัตราการคุ้มครอง (Nominal Protection Coefficient: NPC) สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{NPC}_i = \frac{P_i^d}{P_i^b} \quad (6)$$

โดยที่ NPC_i = อัตราการคุ้มครองของสินค้า i
 P_i^d = ราคาจำหน่ายในประเทศของสินค้า i
 P_i^b = ราคาส่งออกของสินค้า i

2.2.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้แปรรูปของประเทศไทย โดยวิเคราะห์สมการถดถอยแบบหลายตัวแปร (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ข้อมูลในรูปของความเคลื่อนไหวแบบอนุกรมเวลา เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกในรูปแบบ Model ความสามารถในการแข่งขันในรูปของ Multiple Regression โดยใช้ข้อมูลความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) เป็นตัวแปรตาม และใช้อัตราการคุ้มครอง (NPC) อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง (RER) และอัตราค่าจ้างที่แท้จริง (Real Wage) และตัวแปรหุ่น (Dummy variable) D (Before & After Crisis) (ก่อนและหลังเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540) เป็นตัวแปรต้นในการอธิบายปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของการส่งออกน้ำผลไม้แปรรูปของไทยว่าสาเหตุของความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบว่าเกิดจากปัจจัยตัวใด หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์โดยนำผลจากการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในรูปของ Multiple Regression และผลจากการวิเคราะห์ DRC ratio มาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกน้ำผลไม้แปรรูปของประเทศไทย